

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 25

Lýsingarprísur fyri mun: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 13. juni 1953

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

26. Árg

RÆTTARGONGDIN Í BANKAMÁLINUM

Høvuðsmenninir, ið skuldsettir eru fyri lógarbrot í samband við Sjóvinnubankan, Sperrn, Trygd, Uvák o. a., hava nú allir verið til avhoyringar í rættinum. Fyrstur var Niels Mortensen, síðani Th. Petersen, Kristian Holm Jacobsen og Leif Waagstein.

Niels Mortensen hevur greitt frá, at tað eru hansara yvirmenn Holm Jacobsen, Th. Petersen og Leif Waagstein, ið hava ábyrgdina av meginpartinum av tí, ið hent er. Sjálvur vil hann taka fulla ábyrgd av gerðum sínum.

Hinir vilja aftur ímóti leggja mestu skuldina á Niels Mortensen, siga seg ikki hava verið vitandi um nóg av tí, ið fram er farið, eins og teir tykjast at hava ógvu-

liga torført við at minnst til nógvar av teim hendingunum, ið orsakað hava hetta ógvuliga víttfevnandi rættarmálið.

Th. Petersen var fermur í verjurøðum sínum, helt brandpolitiskar røður við hvørt, men oftani gekk próvforslan honum dekanum dygt ímóti.

Holm Jacobsen aftur ímóti var veikur, ja so veikur, at dansk verjari hansara mátti tala at honum: »Nej, Holm Jacobsen, de er alt for medgørlig.«

Rættargongan heldur áfram við fleiri avhoyringum.

Hósdagin mótti Rasmus Olsen, bókhaldari, sum vitni.

Tvøroyrar bóltfelag

Í hesum dögum verða luta-seðlar seldir kring um landið til frama fyri ítróttini á Tvøroyri í síni heild. Tað er Tvøroyrar bóltfelag, ið skipar fyri.

Á seðlunum eru nógvir lutir — hentir bæði til matna, útgerð og lesnað — so at tev, sum happadrúgv eru fáa góð virði fyri peningin. Ja, góð føroysk virði, sum til dømis føroyskt flagg, føroyska bókagávu (fimm bind), grindareiðskap, føroyskt kol, — og Ólavsökuhugaður kann vinna sær frítt upphald í 3 dagar á Hotel Hafnia (matur iroknaður), eitt árs haldargjald á føroyskari ávís (egið val.) Drigið verður 15. juli og kunngjørt í ávísinum.

Danska sjónleikaravitjanin

Mikla tökk eigur Havnar sjónleikarfelag aftur fyri, at tað í samband við Dansk-Færösk Kulturfond fekk í lag ta dansku sjónleikarvitjanina, ið nú er vorðin verunleiki. Almikið arbeiði hevur staðist av at fingið vitjanina í lag, men sum leiðarin, kgl. sjónleikarin Elith Foss sigur frá:

»Mong hava víst dansku sjónleikarvitjanini áhuga.

Nevnst kunnu: Dansk Musikforbund og Orkesterforeningen, ið hava givið loyvi til, at frálíki tónleikurin hjá Riisager kann verða nýttur við framförlurnar av »De usynlige« her eins og á Det kgl. Teater. Málarin Sv. Johansen, ið hevur skipað fyri, at rísa-leiktjóld frá kgl. teatrinum kundu minkast og nýtast her. Koda (komponisternes forening), Danske Dramatikeres Forbund, Dansk-Færösk Komite, Kulturfonden v/ harra Andreas Möller, departementssjefi (fyrrv. stjóri á Det kgl. Teater), Rikard Long, landsstýrismanni, Jacob Olsen, formanni Havnar sjónleikarfelags og stjórn hansara. Ja, mong onnur, ið hava hjálpt til at fremja sjónleikarvitjanina — ikki minst starvsfeløgum og vinum mínum á kgl. teatrinum og Folketeatrinum,

ið nýta summarferiu sína til Føroyaferðina og sum frammanundan hava nýtt nógva tíð til venjingar.

At hetta vóru vandir sjónleikarar var eyðsæð. Leikandi lætt gekk öll frameringin á tí snøgga og livandi leikpallinum. Tey hövdu hitt fullkomna valdið á orði og leiki, soleiðis sum bert listarfólk kunnu hava tað. Fyri öllum teimum, ið áhuga hava fyri sjónleiki og öllum tí stórbæra í hesi dygdargóðu listini, vóru hetta hugnaligar og framúr áhugaverdar lötur, ið seint verða gloymdar.

Framfördir vórðu tveir sjónleikir. Fyrst »Hjertets Renhed«, ið er nútíðar sjónleikur í 1. parti eftir Knud Sønderby. Tey leikandi her vóru Kirsten Rolffes og Poul Kern. Hin var »De usynlige« eftir Ludvig Holberg. Tey leikandi Jörgen Reenberg, Birgitte Federspiel, Elith Foss, Kirsten Rolffes, Maria Garland og Poul Kern. Hesi eru öll sjónleikarar frá kgl. teatrinum, uttan Birgitte Federspiel, ið er frá Folke-teatret.

Seinastu fyrivísaninar í Havn vera í morgin. Síðani verður farið út á bygdirnar.

ÚR KLAKKSVÍK

Dragaberg kom hósdagin við 200 tons. Fann grind 1 fjórðing norðanfyrir Viðoyanna. 99 hvalir komu til skiftis.

Danska fótballið gjørdi útferð norður um Viðoyanna hósdagin og komu í grindarakstur. Vóru ógvuliga hugtiknir av Ennibergi.

Tað sigst, at Rubek-Nielsen er røðursmaður á øðrum Havnar-bátinum, ið skal rógva á Norðoyastevnu.

Próvtøkan við Klakksvíkar skúla endar 27. í h.

Fiskivinnan og viðurskifti okkara við Noreg

Tann frágreiðingin, sum her í blaðnum stóð um sølu av veiðuni hjá trolaranum »Dráttur«, gevur fólki nógva at hugsa um. Hetta er einki minni enn ein landasak.

Men í greinini stóð nakað, ið kann misskiljast, og lat meg nerta við tað áðrenn vit fara víðari við sjálvum málinum. Har standa hesi orð: »Hetta er teim stjórnandi monnunum, sum eru fyri fiskimenn, til mikla mannminskan.«

Orðini: »sum eru fyri fiskimenn«, kunnu skiljast soleiðis, sum formenn fyri fiskimannafeløgnum kunnu gera nakað við tað hvørtvítt viðurskiftini millum Føroyingar og aðrar tjóðir eru í

lagi ella ikki. Orðini »sum eru fyri fiskimenn« eiga tessvegna at verða strokin og har eigur einans at standa: »Føroya-lands stjórnandi monnum«. Um tað er teim til mikla mannminskan ella ikki veit eg ikki, tí eg veit ikki, um teir hava gjørt nakað ella einki fyri at fáa broytt viðurskiftini millum Føroyar og Noregi fiskivinnuni viðvíkjandi, tó má ein halda, at tað er heilt ófatuligt, at teir stýrandi menninir í Noregi ikki skulu vilja broyta teirra stöðu til Føroyingar, serliga tá ið vit yta, at Norðmenn fegin vilja fáa fríar ræsur í Føroyum enn teir í lötuni hava.

Fleiri føroyskir fiskimenn eru

Framhald á 4. síðu.

